AKU J. Sci. Eng. 22 (2022) 051101 (972-978)

AKÜ FEMÜBİD 22 (2022) 051101 (972-978) DOI: 10.35414/akufemubid.1122381

Araştırma Makalesi / Research Article

Fermiyon Benzeri İnstanton Cözümlerinin Dalgacık Entropi Analizinin İncelenmesi

Bevrul CANBAZ¹

¹ İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, İstanbul.

e-posta: beyrul.canbaz@yeniyuzyil.edu.tr. ORCID ID: https://orcid.org/0000-0002-5633-2296

Geliş Tarihi: 27.05.2022

Kabul Tarihi: 12.09.2022

Anahtar kelimeler

Dalgacık dönüşümü; Faz uzayı; Fermiyon benzeri instanton; Dalgacık entropisi

Öz

İnstantonlar klasik topolojik çözümlerdir, parçacık fiziği ve kozmolojide önemli rol oynarlar. Bu çalışmada, Heisenberg anzatıyla elde edilen iki boyutlu Thirring modelde fermiyon benzeri instanton çözümlerinin yörüngelerinin periyodikliği incelenmiştir. Fermiyon benzeri instanton çözümlerinin yörüngeleri, Shannon dalgacık entropisi (WE) yöntemi kullanılarak incelenmektedir. Ayrıca, faz uzayında WE ve WE spektrumları, fermiyon benzeri instanton çözümlerinin yörüngelerinin karakteristiği hakkında bilgi sahibi olabilmek için analiz edilmektedir. Çalışma sonucunda, fermiyon benzeri instanton çözümlerinin kararlı nokta etrafında düzenli, diğer noktalarda ise düzensiz yörüngelere sahip olduğu görülmüştür. Ayrıca bilinen diğer entropi yöntemleriyle (Renyi entropi ve Tsallis entropi) karşılaştırılmış ve benzer sonuçlar gözlemlenmiştir.

Study of Wavelet Entropy Analysis of the Fermion-like Instanton Solutions

Keywords

Wavelet transform; Phase space; Fermionlike instanton; Wavelet entropy

Abstract

cosmology. In this study, the periodicity of the orbits of the fermion-like instanton solutions in the twodimensional Thirring model obtained with the Heisenberg ansatz is investigated. The trajectories of fermion-like instanton solutions are investigated by the Shannon wavelet entropy (WE) method. In addition, WE and WE spectrum in phase space are analyzed in order to have information about the characteristics of the trajectories of fermion-like instanton solutions. As a result of the study, it was seen that the fermion-like instanton solutions have regular trajectories around the stable point and irregular trajectories at other points. It was also compared with other known entropy methods (Renyi entropy and Tsallis entropy) and similar results were observed.

Instantons are classical topological solutions, playing an important role in particle physics and

© Afyon Kocatepe Üniversitesi.

1. Giris

İnstantonlar sıfır enerjili, sonlu ve sıfırdan farklı eylemlerdeki klasik çözümlerdir ve vakumlar arasındaki tünelleme süreçleri olarak tanımlanır. Bu özellik kuarkların parçacıklar içinde hapsolması problemlerini anlamada önemli bir rol oynamaktadır (Shifman 1994). Thirring model, 2D konformal invaryant saf fermiyonik bir modeldir (Thirring 1958). Konformal invaryant saf spinör Thirring alan denkleminin spinör tipi instanton çözümleri, konformal invaryant simetrinin kırılmasıyla bulundu (Akdeniz et al. 1979). Thirring

modelde, fermiyon benzeri instantonlara karşılık gelen çözümler Heisenberg anzatı (Canbaz et al. 2012) kullanılarak elde edilmiştir. Faz uzayında fermiyon benzeri instanton çözümlerinin evrimi ve kuplaj sabitinin rolü araştırılmıştır (Canbaz et al. 2012). Değişen kuplaj sabitine göre fermiyon benzeri instanton çözümlerinin kararlılığı Ölçek İndeks Metodu ile incelenmiştir (Yılmaz et al. 2018). Ayrıca, fermiyon benzeri instanton çözümlerin de kaos Genelleştirilmiş Hizalama İndeksi (GALI) yöntemi ile araştırılmış (Canbaz 2022a, Ak 2022) ve Lyapunov üstelleri incelenmiştir (Canbaz 2022b).

Entropi bir sistemdeki düzensizliklerin ölçüsüdür. Sistem düzensizliği arttıkça, sistemdeki bileşenler arasındaki enerji alışverişi azalmakta ve entropi değeri artmaktadır (Anderson 2008). İlk olarak Clausius (Clausius 1850), bir sistemdeki enerjiyi hesaplamak için termodinamikte entropiyi kullandı ve sonrasında Boltzmann entropi kavramını geliştirdi (Boltzmann 1871). Shannon (Shannon 1948) bir bilgi kaynağı tarafından üretilen bilginin ne orada ve ne kadar olduğunu ölçen olarak tanımlamıştır. Entropi ise rastgele veri kaynakları tarafından üretilen bilginin ortalama hızı olarak tanımlanmaktadır (Nicolis et al. 2020). Shannon entropisi, bilgi kaynaklarının belirsizliğini temsil etmek amacıyla ortaya çıkmış olsa da, diğer farklı alanlarda belirsizliği veya düzensizliği ölçmek için de kullanıldı (Shannon 1948). Bu çalışmada Shannon entropisi tercih edilmesinin sebeplerinden biri de budur. Ayrıca, bilimsel araştırmalarda farklı kullanılsa da Shannon entropisi yöntemler çoğunlukla tercih edilen belirsizlik ölçüsüdür (Ubriaco 2009, Bouzebda and Elhattab 2014).

Dinamik sistemlerde davranış özelliklerinin doğru ve süratli olarak belirlenebilmesi, uzun süreden beri oldukça mühim bir araştırma mevzusudur (Brown 2018). Yüksek zaman-frekans çözünürlüğüne sahip bir sinyaldeki düzensizlik derecesini tahmin etmede kullanılan dalgacık entropisi; düzenli sinyaller için düşük, düzensiz sinyaller için ise yüksektir (Meyer 1993). Bu çalışmada, farklı başlangıç koşulları altında fermiyon benzeri instanton çözümlerin davranışını incelemek için Shannon dalgacık entropi yöntemi kullanılmıştır. Yörüngeler hakkında bilgi elde etmek icin, faz uzayındaki Shannon dalgacık entropisi (WE), değişen ß değerlerinde farklı başlangıç koşulları altında analiz edilir. Calışma sonucunda, fermiyon benzeri instanton çözümlerinin kararlı noktalar etrafında düzenli, diğer noktalarda ise düzensiz yörüngelere sahip olduğu sonucuna varılmıştır.

Makale şu şekilde planlanmıştır: Sonuçlarımızın metodolojik olarak daha iyi anlaşılabilmesi için, Materyal ve Yöntem' de Heisenberg anzatı aracılığıyla Thirring modelinde elde edilen fermiyon benzeri instanton çözümleri ve yörüngelerin düzenini belirlemek amacıyla kullanılan dalgacık entropisi tanıtılacaktır. Bulgular ve Tartışma'da, fermiyon benzeri instanton çözümlerinin dalgacık entropisi değişen β değerlerine karşılık gelen farklı başlangıç koşullarına göre grafikleri, faz uzayındaki çözümlerin dalgacık entropisi grafikleri çizilmiş, diğer entropi yöntemleriyle (Renyi entropi ve Tsallis entropi) karşılaştırılmış ve ayrıca sonuçlar verilmiştir.

2. Materyal ve Metot

2.1 Thirring Model

1958'de, Thirring Model (Thirring 1958) 2 boyutlu konformal simetriye sahip saf bir fermiyon alan teorisi modeli olarak tanıtıldı. Bu model, farklı vakum durumları arasındaki kuantum etkilerini incelemek için iyi bilinen bir oyuncak kuantum alan modelidir (Akdeniz *et al.* 1979).

Modelin konformal değişmez Lagrange denklemi,

$$L = i\bar{\psi}\sigma_{\mu}\partial_{\mu}\psi + \frac{g}{2}(\bar{\psi}\psi)^2 \tag{1}$$

ile verilir. g > 0 kuplaj sabiti ve $\psi(x)$ fermiyon alanıdır (Thirring 1958). Hareket denklemi,

$$i\sigma_{\mu}\partial_{\mu}\psi + g(\bar{\psi}\psi)\psi = 0 \tag{2}$$

ile verilir. Heisenberg anzatının (Heisenberg 1954) karmaşık Öklid konfigürasyonu

$$\psi = \left[ix_{\mu}\gamma_{\mu}\chi(s) + \varphi(s)\right]C$$
(3)

şeklinde verilir. Keyfi bir spinör sabiti C dir. $s = x^2 + t^2$ ($x_1 \equiv x, x_2 \equiv t$) olarak $\chi(s)$ ve $\varphi(s)$ reel fonksiyonlarıdır. (Canbaz *et al.* 2012)'de boyutsuzlaştırma işlemi sonrasında ikinci dereceden lineer olmayan adi diferansiyel denklem sisteminin (4a) ve (4b) boyutsuz formu,

$$2\frac{dF(t)}{dt} + \frac{1}{2}F(t) - \alpha AB(F(t)^2 + G(t)^2)G(t) = 0$$
(4a)

$$2\frac{dG(t)}{dt} - \frac{1}{2}G(t) - \alpha AB(F(t)^2 + G(t)^2)F(t) = 0$$
(4b)

Elde edilir. Burada F ve G fonksiyonları reel fonksiyonlardır ve A, B pozitif sabitlerdir (Canbaz *et al.* 2012). Bu denklem sisteminin $\beta = \alpha$ (AB)=1 için çözümü, (Canbaz *et al.* 2012)'de verilen Thirring instantonlarına karşılık gelmektedir.

Kuplaj sabitinin değişimine göre faz uzayında fermiyon benzeri instanton çözümlerinin evrimi incelenmiştir (Şekil 1) (Canbaz *et al.* 2012). Son zamanlarda farklı $\beta = \alpha$ (AB) değerlerine sahip fermiyonik instanton çözümlerinin kararlılığı ölçek indeks yöntemi ile araştırılmış ve fermiyon benzeri instanton çözümlerinin $\beta=1$ değeri için kararlı olduğu belirlenmiştir (Yılmaz *et al.* 2018). Ayrıca fermiyon benzeri instanton çözümlerindeki kaosun araştırılması GALI yöntemi ile çalışılmış ve Lyapunov üstelleri incelenmiştir (Canbaz 2022, Canbaz 2022).

Şekil 1. Thirring instanton çözümlerine karşılık gelen faz diyagramı (Canbaz et al. 2012).

2.2 Dalgacık Dönüşümleri

Dalgacık dönüşüm analizleri, sürekli ve ayrık dalgacık dönüşüm olarak 2 ayrı biçimde tanımlanmaktadır. (Burrus *et al.* 1998, Goswami and Chan 1999). Dalgacık dönüşüm fonksiyonu, sinyallerin zaman ve frekans gösterimi için kullanılan bir matematiksel yöntemdir. Bu dalgacık dönüşüm yöntemi birbirinden bağımsız farklı birçok bilim dalında kullanılmaktadır. Dalgacık fonksiyonları, belirli matematiksel gereksinimler için veri veya bazı fonksiyonları temsil etmede kullanılan fonksiyonlardır. Bir dalgacık kümesi $\psi_{a,b}$, ana dalgacık $\psi(t)$ 'nin açılımları ve ötelemeleri tarafından üretilen temel fonksiyonlar kümesidir ve

$$\psi_{u,s}(t) = \frac{1}{\sqrt{s}} \psi\left(\frac{t-u}{s}\right)$$
(5)

ile verilir. Burada ölçek s, dönüşüm parametreleri u ve t zamandır. Dalgacık dönüşümleri

$$(W_{\psi}f)(u,s) = \langle f, \psi_{u,s} \rangle =$$

$$\frac{1}{\sqrt{s}} \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \psi^* \left(\frac{t-u}{s}\right) dt$$
(6)

şeklinde verilir. Ayrık parametre seti için $s_j = 2^{-j}$ ve $u_{j,k} = 2^{-j}k$ ile ana dalgacık fonksiyonunun özel seçimi için $\psi(t)$,

$$\psi_{j,k}(t) = 2^{j/2} \psi(2^j t - k) \tag{7}$$

ile ifade edilir. Sonlu enerji sinyallerinden oluşan Hilbert uzayı, $L^2(\mathcal{R})$ 'nin bir ortonormal temelidir. Ayrıca bilgi, $L^2(\mathcal{R})$ 'de iç içe geçmiş alt uzayların hiyerarşik bir şemasında düzenlenebilir. Örnekleme süresi t_s 'nin, tekdüze bir zaman ızgarasına rağmen örneklenen S={s₀(n), n=1, ..., M} değerleri tarafından verildiği varsayılır. $t_s = 1$ alınarak basitlik sağlanır. Ayrıştırma tüm çözünürlük seviyelerinde yapılırsa, dalgacık genişlemesi

$$S(t) = \sum_{j=-N}^{-1} \sum_{k} C_j(k) \psi_{j,k}(t) = \sum_{j=-N}^{-1} r_j(t)$$
(8)

şeklinde verilir. Burada dalgacık katsayıları $C_j(k)$, j ve j+1 ardışık sinyal yaklaşımları arasındaki yerel artık hatalardır ve $r_j(t)$, j ölçeğindeki artık sinyaldır. $2^{j-1}\omega_s \le |\omega| \le 2^j\omega_s$ frekanslarına karşılık gelen S(t) sinyalinin bilgisini içerir.

 $\{\psi_{j,k}(t)\}$, $L^2(\mathcal{R})$ için ortonormal bir temel olduğundan, enerji kavramı Fourier teorisinden

türetilmiştir. Dalgacık katsayıları $C_j(k) = \langle S, \psi_{j,k} \rangle$ ile verilir. Ayrıntı sinyalinin enerjisi ve her k örneklemesindeki enerji şu şekilde tanımlanır:

$$E(k) = \sum_{j=-N}^{-1} |C_j(k)|^2$$
(9)

Sonuç olarak, toplam enerji

$$E_{tot} = \|S\|^2 = \sum_{j < 0} \sum_k |C_j(k)|^2 = \sum_{j < 0} E_j$$
(10)

şeklinde hesaplanır. Göreceli dalgacık enerjisine karşılık gelen normalize değerler,

$$\rho_j = \frac{E_j}{E_{tot}} \tag{11}$$

j= -1, -2, ..., -N için çözünürlük seviyesi enerjinin farklı ölçeklerde olasılık dağılımını ifade eder.

Olasılık dağılımını analiz etmek ve karşılaştırmak için etkili bir yöntem olan Shannon entropisi (Shannon 1948), herhangi bir dağılım bilgisi ölçüsünü hesaplayabilir. Toplam Shannon WE (Meyer 1993, Blanco *et al.* 1998, Rosso and Mairal 2002),

$$S_{WT}^{S}[\mathbf{P}] = -\sum_{j<0} \rho_j \cdot \ln[\rho_j]$$
(12)

şeklinde ifade edilir. WE, sinyalin düzen veya düzensizlik ölçüsünü ve sinyalin temel dinamikleri hakkında bilgi sağlar. Düzenli bir sistemde, WE sıfıra yakın veya çok düşük bir değer alacaktır. Düzensiz bir sistemde ise, WE maksimum değerlerde olacaktır.

3. Bulgular

Fermiyon benzeri instanton çözümlerinin WE spektrumları ve faz uzayında WE renkli grafikleri çizilerek incelenmiştir. Ayrıca bilinen diğer entropi yöntemleriyle (Renyi entropi ve Tsallis entropi) karşılaştırılmıştır. Öncelikle F(t) ve G(t) için WE, denklem (4a) ve (4b)'de β =1, 2, 0.5 parametreleri için değişen başlangıç koşulları altında, sırasıyla [-1, 1], [-0.75, 0.75], [-1.5, 1.5] aralıklarında 0.01 adım boyutuyla hesaplanır. t = 1 adım boyutunda 0'dan 1000'e önceki bölümde verilen denklemler sırayla hesaplanarak, (4a) ve (4b) denklemlerinin çözümlerinden elde edilen F(t) ve G(t) zaman serileri olan f(n) ve g(n) sinyalleri elde edilir.

Fermiyon benzeri instanton çözümlerinin başlangıç koşullarına göre değişen β değerlerinde WE spektrumları çizilmiştir. Şekil 2 (a)'ya baktığımızda, $\beta=1$ için (F, G) = (-0.5, -0.5) = (0.5, 0.5) kararlı noktalar, (F, G) = (0, 0) ise çatallanma noktası olduğu görülmektedir ve bu değerler fermiyon benzeri instanton çözümlerine karşılık gelmektedir (Canbaz *et al.* 2012). Fermiyon benzeri instanton çözümlerine göre değişimini izleyebilmek için, Şekil 2 (b)'de $\beta=2$ ve Şekil 2 (c)'de $\beta=0.5$ parametreleri gelişigüzel seçilmektedir. (Canbaz *et al.* 2012) çalışmasına göre, $\beta=2$ için $(F, G) = \left(-\frac{1}{2\sqrt{2}}, -\frac{1}{2\sqrt{2}}\right) = \left(\frac{1}{2\sqrt{2}}, \frac{1}{2\sqrt{2}}\right)$ ve $\beta=0.5$ için $(F, G) = \left(-\frac{1}{\sqrt{2}}, -\frac{1}{\sqrt{2}}\right) = \left(\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}\right)$ kararlı noktalardır ve (F, G) = (0, 0) çatallanma noktasıdır.

Şekil 2 (a)'yı incelediğimizde, G=-0.5 sabit tutularak F=-0.5'te ve G=0.5 sabit tutularak F=0.5'te WE'nin sıfır olduğu görülmektedir ve periyodik yörüngelere sahip olduğu şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca diğer noktalarda yörüngeler periyodik değildir ve WE sıfırdan farklı değerlerdedir. Yine Şekil 2 (b), Şekil 2 (c)'yi incelediğimizde β =2 ve β =0.5 değerleri için kararlı noktalar etrafında yörüngelerin periyodik, diğer noktalarda ise periyodik olmadığı şeklinde yorumlayabiliriz. Şekil 2 (a)'yı incelediğimizde F= {-0.8, 0} ve F= {0, 0.8} değerleri civarında, Şekil 2 (b)'yi incelediğimizde F= {-0.6, 0} ve F= {0, 0.6} değerleri civarında ve Şekil 2 (c)'yi incelediğimizde, F= {-1.1, 0} ve F= {0, 1.1} değerleri civarında WE en büyük değerlerdedir.

Şekil 2'ye baktığımızda β arttıkça kararlı noktaların değerinin azaldığı, β azaldıkça kararlı noktaların değerinin arttığı görülmektedir. Sonuç olarak, β değiştiğinde yörüngelerin özelliklerinin değişmediği, yörüngelerin benzer özellikler gösterdiği görülmüştür.

Şekil 2. (a) β=1, (b) β=1.2 ve (c) β=0.5 için değişen F değerlerine göre fermiyon benzeri instanton çözümlerinin WE spektrumu.

WE konturu, değişen başlangıç koşullarına göre değişen β değerleri için fermiyon benzeri instanton çözümlerinin değişimini net bir şekilde görebilmek için çizilmektedir. Değişen β değerleri için değişen F(t) ve G(t) değerlerine göre renkli grafikleri incelenmiştir.

Şekil 3 (a), (b) ve (c)'de çatallanma noktası (F, G) = (0, 0), kararlı noktalar ise sırasıyla yaklaşık olarak (F, G) = (-0.5, -0.5) = (0.5, 0.5), (-0.35, -0.35) = (0.35, 0.35) ve (-0.7, -0.7) = (0.7, 0.7) periyodik yörüngeler koyu renktedir. Açık renkte görülenler ise periyodik olmayan yörüngelerdir. WE'nin en yüksek değerinde olduğu yer, çatallanma yörüngesidir. Ayrıca periyodik ve kararlı noktalar çevresinde dalgacık entropi değerinin 0 olduğu görülmektedir. Genel olarak Şekil-3'e bakıldığında, fermiyon benzeri instanton çözümlerinde değişen β parametreleri için başlangıç koşulları dikkate alındığında mühim bir değişiklik yoktur.

WE'nin fermiyon benzeri instanton çözümlerinin faz uzayında temsili Şekil 3 incelendiğinde, periyodik ve periyodik olmayan yörüngeler daha net bir şekilde görülmektedir. Sonuç olarak, fermiyon benzeri instanton çözümlerinin kararlı noktalar çevresinde periyodik yörüngelere sahip olduğu söylenebilir. Periyodik ve çatallanma yörüngesi arasında WE değerleri artmaktadır. WE değerleri çatallanma yörüngesinde en yüksek düzensizliktedir ve bu yörünge dışındaki yerlerde daha düşük değerlere sahiptir.

Şekil 3. (a) β=1, (b) β=2 ve (c) β=0.5 için fermiyon benzeri instanton çözümlerinin faz uzayında WE'si.

Modellerden kaynaklanan değişimleri analiz edebilmek için diğer iyi bilinen entropi modelleri olan Tsallis entropi (Tsallis 1988) ve Rényi entropi (Renyi 1970) yöntemleri de incelenmiştir. Rényi dalgacık entropisi (RWE) ve Tsallis dalgacık entropisi (TWE) de sırasıyla aynı yöntemle aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$S_{WT}^{R}[P] = \frac{1}{1-q} \ln\left(\sum_{j=1}^{N} (\rho_{j})^{q}\right)$$
(13)

$$S_{WT}^{T}[P] = \frac{1}{q-1} \left(1 - \sum_{j=1}^{N} \rho_j \right)^q \right)$$
(14)

Çalışmada q=2 olarak alınmıştır.

Şekil 4'te WE değerlerinin önceki WE değerlerine göre değiştiği, düzenli ve düzensiz olduğu durumların aynı kaldığı görülmektedir. Bu farklı yöntemlerle incelenen WE değerleri göz önüne alındığında, WE spektrumu ve faz uzayındaki WE doğrusal olmayan denklemlerin yörüngelerinin özelliklerini analiz etmek için kullanılabilir.

Şekil 4. β=1 için değişen F değerlerine sahip fermiyon benzeri instanton çözümlerinin (a) RWE spektrumu ve (b) TWE spektrumu, β =1 için fermiyon benzeri instanton çözümlerinin faz uzayında (c) RWE ve (d) TWE.

4. Tartışma ve Sonuç

Thirring modelde fermiyon benzeri instanton cözümlerinin vörüngelerinin düzen-düzensizlik durumları hakkında bilgi sahibi olabilmek için WE spektrumu ve WE'nin kontur grafiği incelenmiştir. WE vöntemiyle, (Canbaz et al. 2012) calışmasında analitik olarak belirlenen fermiyon benzeri instanton cözümlerinin kararlı noktaları tespit edilebilir. Analizlere bakıldığında; kararlı nokta etrafında periyodik yörüngelere, kararlı nokta dışındaki yerlerde periyodik olmayan yörüngelere sahip olduğu görülmektedir. WE, çatallanma yörüngesinde en yüksek düzensizliğe eriştikten sonraki artış ve azalmalar dikkat çekmektedir. Neticede, faz uzayında WE yöntemiyle fermiyon benzeri instanton cözümlerinin vörüngelerinin düzen-düzensizliği hakkında fikir sahibi olabilmenin mümkün olduğunu söyleyebiliriz. WE'ler faz uzayında incelenerek, lineer olmayan dinamik sistemlerin yörüngelerinin periyodikliği hakkında hızlı ve doğru sonuçlar alınabileceği sonucuna varabiliriz.

Teşekkür

Bu makaleyi hazırlarken verdiği destekler için K. Gediz Akdeniz'e teşekkür ederim.

5. Kaynaklar

- Anderson, D.R., 2008, Information Theory and Entropy, Springer, New York, 61-95.
- Ak, M., 2022. 4 Boyutlu Fermiyonik Modelde Kaosun Genelleştirilmiş Hizalama İndeksi Yöntemiyle İncelenmesi. Journal of the Institute of Science and Technology, **12 (2)**, 726-734.
- Akdeniz, K.G., Smailagic, A., 1979. Classical solutions for fermionic models. Il Nuovo Cimento A, 51, 345–357.
- Blanco, S., Figliola, A., Quian-Quiroga, R., Rosso, O.A., Serrano, E., 1998. Time–frequency analysis of electroencephalogram series (III): wavelet packets and information cost function. *Physical Review E*, 57, 932-940.
- Boltzmann, L., 1871. Einige allgemeine Satze über Warmegleichgewicht unter Gas-molekulen, Sitzungsber. Akad Wiss Wien, **63**, 679–711.

Bouzebda, S., Elhattab, I., 2014. New Kernel-types

Estimator of Shannon's Entropy. *Comptes Rendus Mathematique*, **352(1)**, 75–80.

- Brown, R., 2018, A Modern Introduction to Dynamical Systems, Oxford University Press, 1-12.
- Burrus, C.S., Gopinath, R.A., Guo, H., 1998, Introduction to Wavelets and Wavelet Transforms: A Primer. Prentice Hall, New Jersey, 15-37.
- Canbaz, B., Onem, C., Aydogmus, F., Akdeniz, K.G., 2012. From Heisenberg ansatz to attractor of Thirring Instanton. *Chaos, Solitons & Fractals*, **45(2)**, 188–191.
- Canbaz, B., 2022. Genel Hizalama İndeksi Yöntemiyle 2 Boyutlu Saf Fermiyonik Modelde Kaosun İncelenmesi. *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*, **33**, 161-166.
- Canbaz B., 2022. Lyapunov Exponents of Thirring Instantons, *Bitlis Eren Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, **11(2)**, 529-536.
- Clausius, R., 1850. On the motive power of heat & on the laws which may be deduced from it for the theory of heat. *Annalen der Physik*, **79**, 368-500.
- Goswami, J.C., Chan, A.K., 1999, Fundamentals of Wavelets: Theory, Algorithms, and Applications, 2nd Edition, John Wiley & Sons, USA.
- Heisenberg, W., 1954. Zur quantentheorie nichtrenormierbarer wellengleichungen. Zeitschrift für Naturforschung A, 9, 292–303.
- Meyer, Y., 1993. Wavelets: Algorithms and Applications, SIAM, Philadelphia, 1-11.
- Nicolis, O., Mateu, J., Contreras-Reyes, J.E., 2020. Wavelet-Based Entropy Measures to Characterize Two-Dimensional Fractional Brownian Fields. *Entropy*, **22(2)**, 196.
- Renyi, A., 1970, Probability theory, Amsterdam: North-Holland.
- Rosso, O.A., Mairal, M.L., 2002. Characterization of time dynamical evolution of electroencephalographic records. *Physica A*, **312**, 469–504.
- Shannon, C., 1948. A mathematical theory of communication. *Bell System Technical Journal*, 27, 379–423.
- Shifman, M., 1994, Instantons In Gauge Theories, World Scientific Publishing Company.
- Thirring, W., 1958. A Soluble Relativistic Field Theory. Annals of Physics, **3(1)**, 91-112.

- Tsallis, C., 1988. Possible generalization of Boltzmann– Gibbs statistics. *Journal of Statistical Physics*, **52**, 479– 487.
- Ubriaco, M.R., 2009. Entropies based on fractional calculus. *Physics Letters A*, **373(30)**, 2516–2519.
- Yılmaz, N., Canbaz, B., Akıllı, M., Onem, C., 2018. Study of the stability of the fermionic instanton solutions by the scale index method. *Physics Letters A*, **382**, 2118-2121.